

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio 8 d. Nr. 21RE3-175 (AG3-155/26-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (pranešėja), Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V. P. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas V. P. (toliau – ir Pareiškėjas) 2024 m. rugsėjo 30 d. pateikė Lietuvos administracinių ginčų komisijai skundą (toliau – skundas; b. l. 1 – 2), kuriuo prašo panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Atsakovė arba Agentūra) Sprendimų kontrolės skyriaus (toliau – SKS) 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimą Nr. STS-3993 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – Sprendimas Nr. 1) ir 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimą Nr. STS-4005 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ (toliau – Sprendimas Nr. 2, toliau kartu su Sprendimu Nr. 1 – Sprendimai) bei įpareigoti Atsakovę per Komisijos nustatytą laiką priimti naujus teisės aktų reikalavimus atitinkančius sprendimus.

Skunde Pareiškėjas nurodo, jog nesutinka su Sprendimais. Teigia, kad serga daugiau nei 20 metų, ligos paūmėjimas prasidėjo nuo 2019 m. Pateikia įvykių ir gydymo procedūrų, susijusių su Pareiškėjo sutrikimų nugaros srityje, įskaitant ir įvairių sveikatos negalavimų diagnozavimą, chronologinę seką nuo 2019 metų.

Nurodo, kad 2024 m. kovo mėn. buvo dar kartą atlikta operacija, nustatyta „<..> (duomenys neskelbtini) <...>, L1-2-3-4-5 segmentai sujungti strypais.“ Pareiškėjo teigimu, jam nustatyta fiksuota kairės (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas kaip skundo argumentą nurodo savo fizinio savarankiškumo sumažėjimą. Jo judėjimas, pasilenkimas ir sėdėjimas labai riboti, gali nueiti savarankiškai 40 metrų ir turi ilsėtis. Taip pat tvirtina, kad po paskutinės operacijos praėjus pusmečiui vėl paūmėjo nugaros skausmai, todėl, Pareiškėjo manymu, galimai bus reikalinga dar viena operacija. Pareiškėjas teigia, kad jo savarankiškumas savipriežiūros srityje taip pat apribotas, t. y. dėl negalėjimo pasilenkti, Pareiškėjui labai sunku nusimaudyti, negali „be įrankio“ apsiauti batų ir apsimauti kojinių. Patiria sunkumų kasdieninėje maisto ir kitokioje ruošoje, nes be automobilio negali apsirūpinti maisto produktais, turi kuo arčiau atvažiuoti iki parduotuvės, nes gali nešti nešulius ne daugiau kaip 3 kg svorio. Dėl riboto galėjimo nešti atitinkamą svorį ir dėl jaučiamų skausmų Pareiškėjas turi eiti į parduotuvę po kelis kartus.

Kaip skundo argumentą nurodo ir savo sudėtingą finansinę padėtį. Teigia, kad su nustatytu 50 procentų dalyvumo lygiu, jis turėtų dirbti, nes jam skirta netekto dalyvumo lygio pašalpa siekia (duomenys neskelbtini) Eur. Pareiškėjas yra našlys, jam su turimu pajamų šaltiniu labai sunku išgyventi, o dėl esamos sveikatos būklės, papildomai užsidirbti neturi galimybės.

Atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūros klausimynas buvo pildomas telefonu, atsakydamas į klausimus jis akcentavo, kad visus buitinius rūpesčius įveikia sunkiai.

Atsakovė atsiliepime nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 27-32) Atsakovė pirmiausiai atkreipia dėmesį, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. dalyvumo lygis vertinamas ir nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintais Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu (toliau – Kriterijų ir tvarkos aprašas), Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedu (bazinio dalyvumo lygio nustatymo lentelėje nurodytas kriterijus, t. y. balais išreikštas medicininis kriterijus, kuris nustatomas pagal asmens sveikatos būklę: ligas, traumas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus), Kriterijų ir tvarkos aprašo 3 priedu (Individualios pagalbos poreikio įvertinimo klausimynas (individualios pagalbos poreikio kriterijus – asmens galimybių matas (išreikštas balais), kuriuo įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse (pažinimas, judamumas (mobilumas), savipriežiūra, bendravimas ir kasdienė veikla, dalyvavimas (įsitraukimas) ir aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui, toliau – Klausimynas).

Komentuoja bazinio dalyvumo vertinimo tvarką pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 24-26 punktus.

Pasisakydama dėl medicininių kriterijų vertinimo, Atsakovė akcentuoja, kad pagal galiojančius teisės aktus, tik asmenį gydantis gydytojas, nustatęs diagnozę ir atsižvelgęs į tai, kad po taikyto gydymo ir (ar) reabilitacijos priemonių išliko organizmo funkcijų sutrikimų, užpildo siuntimą į Agentūrą, nes asmenį gydantis gydytojas atlieka nuolatinę asmens sveikatos būklės stebėseną, yra geriausiai susipažinęs su jį varginančiais organizmo funkcijų sutrikimais, todėl gali pateikti duomenis, patvirtinančius objektyvią asmens sveikatos būklę. Dalyvumo lygio vertinimą Agentūra atlieka tik dėl nuolatinio pobūdžio organizmo funkcijų sutrikimų, kuriuos sukelia lėtinės ligos ar po patirtų traumų ir taikyto gydymo išliekantys padariniai. Atsakovės teigimu, atveju, kai siuntime į Agentūrą nurodytas vienas iš Tarptautinio ligų klasifikatoriaus – 10 Australijos modifikacijos (toliau – TLK-10 AM) kodų, žymimu S (ūmi būklė), privaloma kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir patikslinti diagnozę – paprašyti pateikti medicininius dokumentus, patvirtinančius patirtų traumų išliekamuosius padarinius pritaikius kompleksinį gydymą ir (ar) taikant adekvatų palaikomąjį (medikamentinį) gydymą, kitu atveju – nevertinti. Pažymi, kad pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 69 punktą, už pateikto siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, o už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – konsultaciją suteikęs ir išvadą parengęs gydytojas specialistas. Pasak Atsakovės, teisės aktai nesuteikia teisės Agentūrai nustatyti ir (arba) vertinti pareiškėjo ligų ar būklių, kurios nėra nurodytos Agentūros gautuose dokumentuose.

Atkreipia dėmesį, kad tik tuo atveju, kai gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs, priešaringi ar jų nepakanka, Agentūra turi teisę, bet ne pareigą, kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios gydytojas išdavė siuntimą, dėl galimybės susipažinti su asmens ambulatorinėje kortelėje (forma 025/a) esančia medicinine informacija ir (ar) dėl medicininių dokumentų (informacijos) patikslinimo pateikimo. Nagrinėjamu atveju objektyvių priešasčių abejoti Pareiškėją gydančio gydytojo pateiktais mediciniais dokumentais, aprašančiais asmens sveikatos būklę, ir poreikio kreiptis dėl duomenų (informacijos) patikslinimo nebuvo (papildomų dokumentų (informacijos) iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos neprašyta).

Pažymi, kad kartu su siuntimu į Agentūrą pateiktos gydytojų specialistų konsultacijų išvados yra pateiktos kompetentingos sveikatos priežiūros įstaigos, medicinos eksperto ar gydytojo specialisto ir joje preziumuojamos aplinkybės ir nurodyti galimi funkciniai sutrikimai, kliniškai ir atliktų instrumentinių tyrimų duomenimis, patvirtinti.

Akcentuoja, kad Agentūrai nesuteikti įgaliojimai revizuoti gydančių gydytojų parengtų medicininių dokumentų, pasisakyti dėl jų pagrįstumo ar tiesiogiai tirti asmens sveikatos būklę. Sveikatos priežiūrą atlieka ir visus su paciento sveikata susijusius klausimus sprendžia asmenį gydantis gydytojas. Dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) lygis nustatomas remiantis

siuntimo į Agentūrą, išsamių gydytojų specialistų konsultacijų išvadų, išrašų iš medicininių dokumentų ir atliktų tyrimų protokolų išvadų duomenimis, kurie patvirtina išliekančius (asmens dalyvumą ribojančius) funkcijų sutrikimus, todėl Atsakovė Pareiškėjo skundo argumentus, kurie, anot Pareiškėjo, patvirtina galimai kitoki dalyvumo lygį nei yra nustatytas Agentūros, vertina kritiškai.

Atsakovė pateikia Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką dėl administracinio teismo kompetencijos ribų nagrinėjant nagrinėjamo ginčo pobūdžio bylas (2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-22/2013), taip pat, remdamasi Vilniaus apygardos administracinio teismo (nuo 2024 m. sausio 1 d. – Regionų administracinis teismas) praktika, pažymi, kad Tarnyba (*įstaigos pavadinimas iki 2023 m. gruodžio 31 d.*) nurodo, kad nėra susaistyta ankstesnių vertinimų metu asmeniui nustatytų darbingumo (nuo 2024 m. sausio 1 d. – dalyvumo) lygio procentų. Pasisako dėl pakartotinio vertinimo aspektų ir akcentuoja, kad anksčiau priimti sprendimai dėl darbingumo lygio pakartotinai atliekamam vertinimui įtakos nedaro.

Nurodo, kad Pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą Agentūros SKS atliko dėl UAB InMedica E027 medicinos dokumentų išrašė / 2024 m. balandžio 26 d. siuntime (toliau – Siuntimas) nurodytų diagnozių pagal TLK-10-AM kodus: pagrindinė diagnozė – (duomenys neskelbtini); gretutinė (-ės) diagnozė (-ės) – (duomenys neskelbtini). SKS, vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo nuostatomis, atitinkančiomis asmeniui diagnozuotus sveikatos funkcinius sutrikimus, Pareiškėjui nustatė 40 balų bazinio dalyvumo skaitinę vertę.

Atsakovė pažymi, kad Pareiškėjo dalyvumo lygį iš esmės įtakoja jam nustatyti stambiųjų sąnarių artroziniai pokyčiai (diagnozės pagal TLK-10 AM kodus: (duomenys neskelbtini) ir išliekantis funkcinis sutrikimas po taikyto operacinio gydymo (diagnozės pagal TLK-10 AM kodus: (duomenys neskelbtini). Teigia, kad esant tokio pobūdžio sveikatos funkcijos sutrikdymams, dalyvumo lygis yra nustatomas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo kriterijais: 1. XIII skyriaus (jungiamojo audinio, judėjimo ir atramos aparato ligos) 48 punkto (dviejų ir daugiau stambiųjų sąnarių artrozių stadijos, patvirtintos ir nurodytos gydytojo išvadoje ir objektyviai įvertinti nurodytų sąnarių judesių apribojimai, išnaudojus visas gydymo ir reabilitacijos galimybes) papunkčiais; 2. XVI skyriaus (kitų organų ligos ir pažeidimai) 57 punkto (kai asmens sveikatos būklės (iki vienerių metų po atliktos operacijos) negali būti įvertintos pagal I–XV skyriuose nurodytus kriterijus, bazinis dalyvumas vertinamas pagal šio skyriaus bendruosius funkcinius sutrikimus) papunkčiais.

Nurodo, kad Agentūros Šiaulių III teritorinis skyrius (toliau – TS) ir SKS, skundo nagrinėjimo metu, vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XVI skyriaus 57.2 papunkčiu. Šis kriterijus taikomas kitų organų ligos ir pažeidimų atveju, kai asmens sveikatos būklės (iki vienerių metų po atliktos operacijos) negali būti įvertintos pagal I–XV skyriuose nurodytus kriterijus, bazinis dalyvumas vertinamas pagal šio skyriaus bendruosius funkcinius sutrikimus (bendrieji funkciniai sutrikimai, kai dėl ligos ir (ar) jos gydymo pasekmių išliko ne mažiau kaip ≥ 3 lengvai išreikšti liekamieji reiškiniai, t. y. lėtinis skausmas, CNS, psichikos, kardiovaskuliniai, virškinimo, kvėpavimo, hematologiniai, dubens organų funkcijų, infekciniai, judėjimo ir atramos ir kt. sutrikimai), kai ne nuolat gydoma vaistais ar nuolat būtina dieta. Taikant minėtą papunktį nustatytas 1 balo bazinis dalyvumas.

Atsakovės teigimu, vadovaujantis surinktų duomenų duomenimis, Pareiškėjui nustatytas bendras funkcinis sutrikimas dėl išliekančios būklės po 2024 m. kovo mėn. atlikto operacinio gydymo (atlikta (duomenys neskelbtini), kai išlieka stuburo juosmeninės dalies skausmas su judesių apribojimu. Apibūdina Pareiškėjo judesių amplitudės (neutralaus nulio metodu) įvertinimą: (duomenys neskelbtini) (paaiškina, kad (duomenys neskelbtini). Juosmeninės stuburo dalies degeneraciniai pakitimai (duomenys neskelbtini). Atsakovės teigimu, sveikatos būklę patvirtina 2024 m. balandžio 14 d. neurochirurgo konsultacijos, 2024 m. sausio 9 d. atliktos juosmeninės stuburo dalies magnetinio rezonanso tomografijos (MRT) tyrimo protokolo ir siuntimo duomenys.

Paaiškina, kad dėl šios pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) kartu su lydinčiomis diagnozėmis taikyta koeficiento reikšmė – 39. Pažymi, kad bazinis dalyvumo lygis negalėjo būti įvertintas didesne verte, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra

vertinami vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo punktais, yra įvertinti konkrečiomis bazinio dalyvumo lygio vertėmis, kurios negali būti koreguojamos ar kitaip keičiamos. Tokio pobūdžio sveikatos funkcijos sutrikimo didesnę bazinio dalyvumo skaitinę vertę atitinkantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XVI skyriaus 57.3 papunktis (taikomas dėl ligos ir (ar) jos gydymo pasekmių išliko ne mažiau kaip 3 vidutiniškai išreikšti liekamieji reiškiniai (nuolatinis lėtinis skausmas, CNS, psichikos, kardiovaskuliniai, virškinimo, kvėpavimo, hematologiniai, dubens organų funkcijų, infekciniai, judėjimo ir atramos ir kt. sutrikimai), kai nuolat taikomas medikamentinis gydymas) netaikytas ir šį papunktį atitinkanti didesnė bazinio dalyvumo skaitinė vertė nenustatyta, nes surinktų duomenų visuma nepatvirtina, kad po Pareiškėjui atliktos operacijos išliko ne mažiau kaip 3 vidutiniškai išreikšti liekamieji reiškiniai ir kai nuolat taikomas gydymas vaistais.

Atsakovė nurodo, kad vertinant Pareiškėjo bazinį dalyvumą taikytas ir Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XIII skyriaus 48.1.2 papunktis. Paaiškina, kad minėtas kriterijus taikomas jungiamojo audinio, judėjimo ir atramos aparato ligų atveju, kai nustatytas dviejų ir daugiau sąnarių vidutinis judesių apribojimas: III ar IIV rentgenologinė stadija ir (ar) vidutinis sąnario plyšio susiaurėjimas, nedidelė pokremzlinė osteosklerozė, daug vidutinio dydžio osteofitų. Taikant minėtą papunktį nustatytas 1 balo bazinis dalyvumas.

Remiantis surinktų duomenų visuma, Pareiškėjui nustatytas (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta 2024 m. kovo 1 d. ortopedo-traumatologo konsultacijos ir siuntimo duomenimis.

Atsakovės aiškinimu, kadangi dėl šio organizmo funkcinio sutrikimo nustatytas bazinis dalyvumas yra 1 balas, jis prilyginamas gretutinės diagnozės koeficientui, o didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas dviejų ir daugiau sąnarių didelis judesių apribojimas. Kadangi tokio sunkumo sveikatos funkcinis sutrikimas Pareiškėjui nėra diagnozuotas, minėtas kriterijus negalėjo būti pritaikytas.

Atsakovė taip pat nurodo, kad vertinant Pareiškėjo bazinį dalyvumą, tiek prašymo nagrinėjimo metu, tiek skundo nagrinėjimo metu, vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo V skyriaus 32.1 papunkčiu. Nurodo, kada pastarasis kriterijus gali būti taikomas kvėpavimo ligų atveju.

Taikant minėtą papunktį, nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas, nes, remiantis turimais duomenimis, Pareiškėjui nustatytas (duomenys neskelbtini). Atliktos spirometrijos duomenimis, (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklę, pasak Atsakovės, patvirtinta 2024 m. balandžio 25 d. pulmonologo konsultacijos ir siuntimo duomenys.

Kadangi dėl šio organizmo funkcinio sutrikimo nustatytas bazinis dalyvumas yra 0 balų, jis nėra prilyginamas gretutinės diagnozės koeficientui. Taip pat nurodo, kad tokio pobūdžio sveikatos funkcijos sutrikimas didesnę bazinio dalyvumo skaitinę vertę atitinkantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo V skyriaus 32.2 papunktis (paaiškina kriterijaus turinį) netaikytas ir šį papunktį atitinkanti didesnė bazinio dalyvumo skaitinė vertė nenustatyta, nes (duomenys neskelbtini).

Vertinant dalyvumo lygį, Agentūros TS ir SKS vadovavosi ir Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo VI skyriaus 33.1.5 papunkčiu (nurodo, kada pastarasis kriterijus taikomas kraujotakos sistemos ligų atveju). Nurodo, kad Pareiškėjui nedideliu širdies nepakankamumas, dėl (duomenys neskelbtini) asmuo gydytojo specialisto nekonsultuotas, diagnozė nepatikslinka. Dėl šio organizmo funkcinio sutrikimo bazinio dalyvumo balai nėra taikomi, kadangi asmeniui nustatyta diagnozė neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo VI skyriaus 33.1.1–33.1.4 papunkčiuose nurodytų reikalavimų.

Atsakovė pateikia bendrą bazinio dalyvumo apskaičiavimą. Pagrindinės diagnozės balą (1) padauginus iš pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento (39), gautas pagrindinės diagnozės balų rezultatas ($39 = 39 \times 1$). Vieno organizmo funkcinio sutrikimo nustatytas bazinio dalyvumo kriterijaus balas yra 1, šis balas dauginamas iš koeficiento, kurio reikšmė 1, gautas gretutinės diagnozės balų rezultatas 1 (1×1). Gretutinių diagnozių balų rezultatą (1) sudėjus su pagrindinės diagnozės rezultatu (39), gauta bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmė 40 ($39 + 1$).

Pasisakydama dėl Pareiškėjo Klausimyno pildymo aplinkybių, Atsakovė akcentuoja Klausimyno pildymo tikslą (kiekvieno vertinamo asmens individualios būklės objektyvus

nustatymas, atsižvelgiant į tai, kad atitinkama medicininė diagnozė (sveikatos būklė) gali sukelti skirtingą poveikį vykdomai kasdienei veiklai, savarankiškumui ir asmens socialiniams gebėjimams). Taip pat pažymi, kad Klausimynas pildomas ne pagal vertinamojo (jo atstovo) pageidavimus ar iš anksto paruoštus atsakymus, bet stengiantis kaip įmanoma objektyviau įvertinti asmens gebėjimą dalyvauti kasdieniniame gyvenime.

Paaškina dalyvumo lygio balais apskaičiavimą pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 ir 27 punktuose nustatytą tvarką.

Pasak Atsakovės, nagrinėjamu atveju 2024 m. gegužės 8 d. rotacijos būdu atrinkto Agentūros Plungės teritorinio skyriaus vertintojo užpildyto klausimyno balų suma – 41. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmę (41) sudėjęs su klausimyno balais (41), nustatomas galutinis dalyvumo lygis balais (82), kuris patenka į intervalą nuo 81 iki 105, todėl, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.11 papunkčiu, nustatomas 50 procentų dalyvumo lygis.

Anot Atsakovės, SKS specialistams įvertinus aplinkybę, kad TS užpildyto klausimyno reikšmės atitinka siuntime į Agentūrą ir su juo pateiktuose dokumentuose nurodytus funkcinis sutrikimus, išanalizavus Pareiškėjo skunde Agentūros direktoriui (*reikia suprasti – 2024 m. birželio 18 d. Pareiškėjo skundas „Dėl tarnybos teritorinio skyriaus priimto sprendimo“ Agentūros direktoriui*, toliau – skundas dėl TS sprendimo) išdėstytais argumentais ir atsižvelgus į tai, kad naujai užpildyto Klausimyno duomenys galimai neturėtų reikšmingos įtakos (nurodo, kad labiau netikėtina, nei tikėtina, kad klausimynas būtų įvertintas didesne verte ir jo įvertis patektų į kitą skaičių intervalą nuo 106 iki 130 balų) baziniam dalyvumo lygio pasikeitimui, individualios pagalbos poreikis iš naujo nevertintas, t. y. nekilo abejonių dėl teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo. Teigia, kad, kaip ir vertinant medicininę dalį, nekilo pagrįstų abejonių ir (ar) neaiškumų tarp pateiktos medicininės informacijos.

Atkreipia dėmesį, kad Pareiškėjas, tiek teikdamas skundą Agentūros direktoriui dėl TS priimto sprendimo peržiūrėjimo, tiek teikdamas skundą Komisijai, nesutikimo su pačiu Klausimynu ar konkrečios jo srities (judėjimo, bendravimo, savarankiškumo ir pan.) įvertinimu nepateikė, taip pat nenurodė, kad Klausimyno klausimų nesuprato, pageidavimo Klausimyną užpildyti iš naujo neišreiškė, todėl Klausimynas SKS iš naujo, kaip galimai nepagrįstas, nevertintas.

Atsakovės vertinimu, Pareiškėjas, nurodydamas skundo dalyką ir pagrįsdamas reikalavimą, aprašo savo sveikatos būklę ir sunkumus, su kuriais susiduria savarankiškai vykdydamas tam tikras veiklas ir įsitraukdamas į gyvenimo situacijas, tačiau nenurodo ir nepateikia jokių reikšmingų faktinių aplinkybių, duomenų ir (ar) įrodymų, kurie sudarytų prielaidą suabejoti skundžiamų individualių administracinių aktų teisėtumu ir pagrįstumu.

Be kita ko, pažymi, kad Agentūra neturi teisės ir pareigos vertinti asmens sveikatos būklės ir pateikti priežastinio ryšio išvadas tarp diagnozuotos ligos ir dalyvumo lygio priežasties. Todėl tai, kad, remiantis Agentūrai pateiktais dokumentais, Atsakovė priėmė sprendimą Pareiškėjui nustatyti 50 procentų dalyvumo lygį nereiškia, kad Pareiškėjas buvo pripažintas „sveikesniu“, nei ankstesnio vertinimo metu.

Akcentuoja, kad Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o dalyvumo lygį. Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros SKS, vertindami dalyvumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais medicininiais dokumentais ir jei reikia, papildomai gautais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Gydantis gydytojas atsakingas už siuntime į Agentūrą pateiktos informacijos teisingumą, už pateiktos konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – konsultaciją suteikęs ir išvadą parengęs gydytojas specialistas. Skirtingai nei skunde nurodo Pareiškėjas, tokį sprendimą lėmė gydančių specialistų pateiktos išvados ir sprendimo Nr. 1 išdėstyti konkretūs faktiniai argumentai, 2024 m. rugsėjo 10 d. SKS Dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. DL-2986 (toliau – Dalyvumo vertinimo aktas) 9–15, 18–23 punktuose pateiktos motyvacijos.

Atsakovė pabrėžia, kad jeigu Pareiškėjo netenkina Agentūros skundžiamo sprendimo motyvai ir (ar) Pareiškėjas nesutinka su nustatytu dalyvumo lygiu, tai nesudaro pagrindo išvadai, kad Agentūra atlikdama pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą netinkamai taikė *Kriterijų ir tvarkos aprašo*

ir jo 1 priedo nuostatas ir (ar) sprendimas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatų (toliau – VAI).

Taip pat pažymi, kad SKS pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkte nurodytu atveju atlieka remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą. Be kita to, Agentūra neprivalo vertinti visas asmeniui elektroninės sveikatos sistemoje įrašytas ir (ar) Pareiškėjo selektyviai ir subjektyviai pasirinktas diagnozes, kadangi dalyvumo lygio vertinimo apimtis tiesiogiai priklauso nuo siuntimo ir jame nurodytus sveikatos duomenis pagrindžiančių dokumentų turinio. Be to, Agentūra vertina ne kiekvieną asmeniui diagnozuotą ligą atskirai, o susirgimų sukeltus nuolatinius organizmo funkcijų sutrikimus. Visos ligos, kurios, stiprindamos viena kitą, sukelia vienos organų sistemos sutrikimą, vertinamos vienu Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo punktu, įvertintu atitinkama bazinio dalyvumo skaitine verte. Paaškina, kad kiekvienos organizmo funkcinės sistemos (jos sutrikimų) vertinimą reglamentuoja atskiri Kriterijų ir tvarkos aprašo skyriai.

Atsakovė papildomai pažymi, kad jei asmens sveikatos būklė po paskutinio vertinimo pasikeitė (ar atsirado naujų medicininių duomenų), jis turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl dalyvumo lygio įvertinimui iš naujo.

Pasisakydama dėl Išvados dėl darbo pobūdžio ir sąlygų, Atsakovė nurodo, jog dėl neįgalių asmenų ir asmenų, netekusių dalies darbingumo, galimybės dirbti konkretų darbą sprendžia šeimos medicinos paslaugas teikiantis arba darbo medicinos gydytojas, įvertinęs tyrimų rezultatus, konsultavusių kitų profesinių kvalifikacijų gydytojų išvadas bei kontraindikacijas. Tvirtina, kad Agentūros Išvada dėl darbo pobūdžio ir sąlygų nesieja neįgalaus asmens darbingumo su konkrečia darbo vieta ir konkrečiomis darbo sąlygomis. Nurodo sveikatos tikrinimų tvarką siekiant įsidarbinti ar dirbant darbo aplinkoje, kurioje galima profesinė rizika.

Taip pat pažymi, kad Agentūra savo kompetencijos ribose negali pasisakyti dėl pašalpų, išmokų, kompensacijų skyrimo arba atsisakymo jas skirti, perskaičiavimo ar mokėjimo klausimų.

Pasisakydama dėl Asmens su negalia automobilio statymo kortelės (toliau – Automobilio statymo kortelė), nurodo, kad minėtos kortelės išdavimo vertinimo procedūra atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 22 straipsnio nuostatomis ir Asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2023 m. gruodžio 20 d. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. V-74 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas).

Paaškina, kad Automobilio statymo kortelė yra skirta konkrečiam asmeniui, o ne šeimai ir (ar) konkrečiam automobiliui, todėl automobiliu, kuris pažymėtas šia kortele, turi važiuoti arba būti vežamas žmogus, kuriam ši kortelė išduota. Automobilio statymo kortelė suteikia teisę ją turintiems asmenims sustoti arba stovėti neįgaliesiems skirtose vietose arba vietose, kuriose jiems sustoti (stovėti) nedraudžia Kelių eismo taisyklės toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje jie tuo metu yra. Išvardina, kokie asmenys turi teisę gauti Automobilio statymo kortelę pagal Įstatymo 22 straipsnio 1 dalį.

Anot Atsakovės, Pareiškėjo nurodyti skundo argumentai, kad „<...> be automobilio negaliu apsirūpinti maisto produktais, turiu privažiuoti kuo arčiau parduotuvės, nes galiu nešti ne daugiau 3 kg. Ir turiu eiti kelis kartus į parduotuvę, nes negaliu daugiau nešti dėl sukeliama skausmo stuburo srityje ir pereinančių į kojas ir klubus, o turint ribotą ėjimo laiką dėl skausmo tai man didelis iššūkis <...>“, nelaikytini teisiškai reikšmingais ir tenkinti skundą Pareiškėjo nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo.

Atsakovė konstatuoja, kad Pareiškėjui Automobilio statymo kortelė negali būti išduota, nes jis nepatenka į Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytų asmenų, kuriems suteikta teisė gauti tokią kortelę, kategoriją. Pareiškėjui nustatytas 50 procentų dalyvumo lygis ir suteikta teisė vairuoti lengvuosius automobilius (pastarasis faktas nustatytas pagal Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registro duomenis – asmeniui išduotas vairuotojo pažymėjimas galioja iki 2027 m. vasario 15 d. (duomenys tikrinti 2024 m. spalio 17 d.). Tačiau, anot Atsakovės, surinktų duomenų

visuma nepatvirtina, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios *nuolat naudojasi* techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone). Vadovaujantis siuntimo į Agentūrą ir kartu su juo pateiktų gydytojų specialistų konsultacijų išvadų duomenimis, asmeniui kiek apribota judėjimo funkcija, tačiau nėra duomenų, kad asmeniui būtų skirtos ir (ar) rekomenduota naudotis techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, kurios palengvintų ir (ar) kompensuotų (judėjimo) funkcijos sutrikimą. Nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu, nesant teisės akte imperatyviai nurodytų 3 būtinų sąlygų visumos, Pareiškėjui Automobilio statymo kortelė neišduotina. Taip pat įvertintus tai, kad automobilis nėra įtrauktas į judėjimo techninės pagalbos priemonių sąrašą (pateikiamas Asmenų aprūpinimo judėjimo techninės pagalbos priemonėmis tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. A1-25 „Dėl asmenų aprūpinimo klauso, regos, komunikacijos ir sensorikos bei judėjimo techninės pagalbos priemonėmis tvarkos aprašu patvirtinimo“), sprendžiamas, kad Pareiškėjas neatitinka minėto punkto reikalavimų.

Pabrėžia, kad norint išduoti Automobilio statymo kortelę, asmens būklė ir kiti reikalavimai turi būti visiškai, o ne tik dalinai atitinkantys taikomos nuostatos reikalavimus.

Apibendrinama Atsakovė teigia, kad Pareiškėjas tiek dalyvumo lygio (kartu ir Automobilio statymo kortelės) vertinimo (Agentūrai nagrinėjant prašymą ir skundą) metu, tiek ir bylą nagrinėjant Komisijai, nepateikė jokių dokumentų ar kitokių įrodymų, kurie leistų suabejoti skundžiamų Sprendimų pagrįstumu ir (ar) teisėtumu, o remiasi tik savo subjektyvia nuomone. Atsakovė vertina, kad dėl šios priežasties Pareiškėjo argumentai nelaikytini teisiškai reikšmingais, o skundas atmetinas.

Skundas tenkintinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Agentūros SKS 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimų Nr. STS-3993 „Dėl dalyvumo lygio“ (minėta, Sprendimas Nr. 1) ir sprendimo Nr. STS-4005 „Dėl Asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ (minėta, Sprendimas Nr. 2), priimtų išnagrinėjus Pareiškėjo skundą Agentūros direktoriui, teisėtumo.

Byloje esančiais rašytiniais įrodymais nustatyta, kad UAB InMedica 2024 m. balandžio 26 d. siuntimu į Agentūrą (minėta, siuntimas į Agentūrą, b. l. 15-16) Pareiškėjas siunčiamas dėl dalyvumo lygio nustatymo. Siuntime nurodytos pagrindinės diagnozės pagal Tarptautinio ligų klasifikatoriaus – 10 Australijos modifikacijos (minėta, TLK-10 AM) kodus: pagrindinė diagnozė – (duomenys neskelbtini); gretutinė diagnozė – (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas 2024 m. balandžio 30 d. prašymu nustatyti negalią (Agentūroje reg. 2024 m. gegužės 2 d., Nr. DN9-32239, b. l. 37) prašė Agentūros jam nustatyti dalyvumo lygį.

Agentūros TS 2024 m. gegužės 2 d. sprendimu Nr. STS-5232 „Dėl Asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ (toliau – TS sprendimas dėl Automobilio statymo kortelės) nusprendė Pareiškėjui Asmens su negalia automobilio statymo kortelės (minėta, Automobilio statymo kortelė) neišduoti, o 2024 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. STS-6272 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – TS sprendimas dėl dalyvumo, b. l. 66-67) Pareiškėjui nustatė 50 procentų dalyvumo lygį nuo 2024 m. gegužės 10 d. iki 2026 m. gegužės 1 d.

Pareiškėjas skunde dėl TS sprendimų (b. l. 38-39) nurodė, kad nesutinka su TS sprendimu dėl Automobilio statymo kortelės ir TS sprendimu dėl dalyvumo lygio. Savo nesutikimą Pareiškėjas grindė esama sveikatos būkle ir dėl jos patiriamais sunkumais bei savarankiškumo sumažėjimu atitinkamose srityse, taip pat atkreipė dėmesį, kad Klausimynas buvo pildytas telefonu.

Agentūra atliko pakartotinį Pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą (2024 m. rugsėjo 10 d. surašytas Dalyvumo lygio vertinimo aktas Nr. DL-2986, minėta, Dalyvumo vertinimo aktas, b. l. 59-63) ir, išnagrinėjusi skundą, Sprendimu Nr. 1 (b. l. 83-84) nusprendė pakeisti TS sprendimą dėl dalyvumo tik dalyje dėl dalyvumo lygio nustatymo termino, t. y. nuspręsta Pareiškėjui 50 procentų dalyvumo lygį nustatyti nuo 2024 m. gegužės 10 iki 2026 m. gegužės 9 d.

Sprendimu Nr. 2 Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius (minėta, SKS), kaip ir TS, nusprendė Automobilio statymo kortelės Pareiškėjui neišduoti.

Pareiškėjas su priimtais Sprendimais nesutinka, savo nesutikimą grindžia iš esmės identiška argumentacija kaip ir Agentūrai pateiktame skunde dėl TS sprendimo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, VAĮ, aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d.), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (minėta, Įstatymas, aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d.), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėta, Kriterijų ir tvarkos aprašas, aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. liepos 3 d.), Asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2023 m. gruodžio 20 d. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. V-74 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėta, Tvarkos aprašas).

Agentūra pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką (Įstatymo 15 straipsnio 1 dalis). Atsakovei suteikta teisė VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priimti sprendimus, nurodytus Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, įskaitant sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (100 procentų dalyvumo lygio ir asmeniui nustatyto dalyvumo lygio procentų skirtumo) (6 punkto „b“ papunktis) ir sprendimus dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės poreikio, termino (6 punkto „h“ papunktis).

Pažymėtina, jog Atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAĮ 3 straipsnio 5 dalyje įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 – 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021).

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 8 dalį, dalyvumo lygis – atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą. Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais. Kaip matyti iš Įstatymo 19 straipsnio 6 dalies, dalyvumo lygis gali būti nustatomas terminuotai arba neterminuotai. Dokumentų, reikalingų dalyvumo lygiui nustatyti, parengimo ir pateikimo tvarką, dalyvumo lygio priežasties, atsiradimo laiko ir jo termino nustatymo tvarką, kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatomas dalyvumo lygis, nustato Kriterijų ir tvarkos aprašo normos (Įstatymo 19 straipsnio 7 dalis, Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 punktas).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punkte reglamentuota, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 17, 18.2, 18.4, 18.5 punktu

nuostatomis, nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį: <...> užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (3 priedas) (toliau – ir Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims); <...> vertina duomenis, pateiktus klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose arba Siuntime į Agentūrą ir medicininiuose dokumentuose, ir nustato asmens bazinį dalyvumą (pildomas Dalyvumo lygio vertinimo aktas); prireikus raštu kreipiasi į: asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba Siuntimą į Agentūrą (nurodydamas asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų asmens baziniam dalyvumui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos), reikalingų asmens dalyvumo lygiui nustatyti, pateikimo (nurodydamas asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos ištyrimo, nurodydamas asmens, kurio dalyvumo lygis vertinamas, vardą, pavardę, gimimo datą ir priežastį, dėl kurios prašo papildomo asmens sveikatos ištyrimo. <...>.

Asmeniui pirmą kartą kreipiantis dėl dalyvumo lygio nustatymo, Klausimynas pildomas Agentūros teritorinio skyriaus kvietimu asmeniui atvykus į Agentūrą ar asmens nuolatinėje gyvenamojoje vietoje ar sveikatos priežiūros įstaigoje Lietuvos Respublikoje (toliau – asmens buvimo vieta) (kai asmuo dėl sunkaus organizmo funkcijų sutrikimo negali pats atvykti į Agentūrą) (Kriterijų ir tvarkos aprašo 19 punktą). Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 20 punktą, Klausimynas pildomas elektroninių ryšių priemonėmis, kai dalyvumo lygis vertinamas ne pirmą kartą.

Konstatuotina, kad byloje nėra ginčo dėl pagal Klausimyną apskaičiuotos dalyvumo dedamosios – individualios pagalbos poreikio – išraiškos balais.

Dėl dalyvumo lygio.

Pareiškėjas nesutikimą su Agentūros nustatytu dalyvumo lygiu iš esmės grindžia teiginiais, kad jo dalyvumą ir savarankiškumą labiausiai įtakoja 2024 metų kovo mėnesį atlikta stuburo operacija.

Minėta, kad Agentūra vertindama Pareiškėjo bazinio funkcionavimo lygmenį vertino Siuntime nurodytas diagnozes ir taikė pagrindinę diagnozę (duomenys neskelbtini), atitinkančią kriterijų 57.2 - bendrieji funkciniai sutrikimai, kai dėl ligos ir (ar) jos gydymo pasekmių išliko ne mažiau kaip ≥ 3 lengvai išreikšti liekamieji reiškiniai, t. y. lėtinis skausmas, CNS, psichikos, kardiovaskuliniai, virškinimo, kvėpavimo, hematologiniai, dubens organų funkcijų, infekciniai, judėjimo ir atamos ir kt. sutrikimai), kai ne nuolat gydoma vaistais ar nuolat būtina dieta. Taikant minėtą papunktį nustatytas 1 balo bazinis dalyvumas.

Motyvuodama šio kriterijaus taikymą, Sprendime Agentūra nurodė, kad Pareiškėjui nustatytas bendras funkcinis sutrikimas dėl išliekančios būklės po 2024 m. kovo mėn. atlikto operacinio gydymo (atlikta (duomenys neskelbtini)), kai išlieka stuburo juosmeninės dalies skausmas su judesių apribojimu; apibūdina Pareiškėjo judesių amplitudės (neutralaus nulio metodu) įvertinimą: (duomenys neskelbtini) (paaiškina, kad vyrauja didelio stuburo judesių apribojimo įverčiai). Juosmeninės stuburo dalies degeneraciniai pakitimai ((duomenys neskelbtini)) bei pažymėjo, kad tokią Pareiškėjo sveikatos būklę patvirtina 2024 m. balandžio 14 d. neurochirurgo konsultacijos, 2024 m. sausio 9 d. atliktos juosmeninės stuburo dalies magnetinio rezonanso tomografijos (MRT) tyrimo protokolo ir Siuntimo į Agentūrą duomenys.

Komisija, atsižvelgdama į byloje surinktus rašytinius įrodymus, sprendžia, kad toks pagrindinės diagnozės vertinimas ir Pareiškėjo diagnozės sukeltų funkcinų sutrikimų priskyrimas Atsakovės pasirinktam kriterijui nėra tinkamai pagrįstas.

Visų pirma, Sprendime nėra aiškiai nurodyta, kiek ir kokių dėl ligos ir (ar) jos gydymo pasekmių Pareiškėjui išliko.

Antra, Agentūra atsiliepime teigia, kad Pareiškėjui netaikytinas tokio pobūdžio sveikatos funkcijos sutrikimo didesnę bazinio dalyvumo skaitinę vertę atitinkantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.3 papunktis, nes surinktų duomenų visuma nepatvirtina, kad po Pareiškėjui atliktos operacijos išliko ne mažiau kaip 3 vidutiniškai išreikšti liekamieji reiškiniai ir kai nuolat taikomas gydymas vaistais. Su šiuo Agentūros teiginiu negalima sutikti, kadangi, kaip jau minėta, Sprendime nėra nurodyta, kiek liekamųjų reiškinų išliko Pareiškėjui, kokie tai liekamieji reiškiniai, be to, byloje pateiktame siuntime į Agentūrą bei 2024 m. balandžio 14 d. gydytojo neurochirurgo medicininių dokumentų išraše (b. l. 48) yra aprašytas skirtas medikamentinis gydymas. Taigi, Sprendime padaryta išvada, kad „ne nuolat gydoma vaistais“ neatitinka faktinių bylos aplinkybių, tai pat nei iš Sprendimo, nei iš atsiliepimo negalima suprasti, kokiais kriterijais remdamasi Agentūra sprendė, kad Pareiškėjui išlikę liekamieji reiškiniai yra „lengvai išreikšti“.

Skunde nėra pateikta konkrečių pretenzijų dėl gretutinių diagnozių vertinimo balais pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priede pateiktas vertes, byloje taip pat nėra duomenų, kurių pagrindu būtų galima abejoti gretutinių diagnozių vertinimo teisingumu, todėl Komisija dėl šios Sprendimo Nr.1 dalies nepasisakys. Tačiau svarbu paminėti, kad Agentūra, vertindama pagrindinę diagnozę pagal kriterijų, kurio turinys apima įvairius funkcinius sutrikimus (tokiems kriterijams priskirtini ir 57.2., ir 57.3. punktuose nurodyti kriterijai), turėtų aiškiai nurodyti, kurios mediciniais dokumentais patvirtintos diagnozės ir dėl jų nustatyti funkciniai sutrikimai patenka prie su pagrindine diagnoze vertintinų, o kurios gali būti (ir yra) vertinamos kaip gretutinės diagnozės.

Komisija taip pat pažymi, kad Atsakovė atsiliepime mini ir psichopatologijos diagnozę pagal TLK-10 AM kodą: (duomenys neskelbtini), tačiau byloje nėra duomenų apie tokios diagnozės patvirtinimą.

Dėl Automobilio statymo kortelės.

Bylos kontekste akcentuotina, kad Klausimyne pateikta informacija bei pagal Klausimyną apskaičiuotas individualios pagalbos poreikio balas tiesiogiai lemia asmens dalyvumo lygį, o Klausimyno 6.1 papunktyje („Produktai ir technologijos“) nurodomi duomenys yra svarbūs, sprendžiant dėl asmens teisės gauti Automobilio statymo kortelę.

Kaip matyti iš Sprendimo Nr. 2, byloje nėra ginčo, kad Pareiškėjas atitinka du iš trijų privalomų Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytų kriterijų, kada asmeniui išduodama Automobilio kortelė, t. y. kad Pareiškėjui nustatytas 30-55 procentų dalyvumo lygis (Pareiškėjui nustatytas 50 procentų dalyvumo lygis iki 2026 m. gegužės 9 d.) ir Pareiškėjas turi teisę vairuoti automobilį. Pareiškėjas skunde teigia, kad jo judėjimas labai ribotas, kadangi gali nueiti tik apie 40 metrų. Atsakovė teigia, kad surinktų duomenų visuma nagrinėjant prašymą ir skundą Agentūrai dėl TS sprendimų, taip pat rengiant atsiliepimą, nepatvirtina, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojasi techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, taip pat nėra duomenų, kad asmeniui būtų skirtos ir (ar) rekomenduota naudotis techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, kurios palengvintų ir (ar) kompensuotų (judėjimo) funkcijos sutrikimą.

Į bylą pateikto Siuntimo (b. l. 15) dalyje „Anamnezė“ aprašoma Pareiškėjo būklė: „skausmingi, riboti stuburo <...> abiejų klubų, dešinio kelio judesiai <...> kliaudikacija 500 m <...>“, 2024 m. balandžio 14 d. medicininių dokumentų išraše (b. l. 48) gydytojas neurochirurgas nurodo tokias gydymo, slaugos, darbo, ambulatorinės priežiūros rekomendacijas: „<...> vengti sunkaus fizinio krūvio, rotacinių judesių, didelių amplitudžių ir ilgo sėdėjimo bei stovėjimo <...> nešioti įtvarą juosmeninės dalies iki 3 val. per dieną dar tris savaites, vėliau mažinti“. Agentūros SKS Dalyvumo lygio vertinimo akte pateiktame Klausimyne 2.10. papunktyje 2 balais buvo įvertintas pagalbos poreikis ilgo atstumo ėjimui (b. l. 61), 6.1.6. papunktyje pažymėta, kad Pareiškėjas naudoja technines pagalbos priemones, reikalingas mobilumui ir transportuoti (b. l. 61); taip nurodyta, kad rekomenduojama nedirbti esant ergonominiam rizikos veiksniui „vaikščiojimas“ (b. l. 62). Minėta, kad pakartotinai vertinant Pareiškėjo dalyvumo lygį Agentūros SKS Klausimynas nebuvo pildomas.

Byloje pateiktame TS 2024 m. gegužės 8 d. užpildytame Klausimyne (6.1.6. papunktyje, b. l. 65) pažymėta, kad Pareiškėjas nenuveikia ilgų atstumų, naudoja įtvarą.

Taigi, aptarti bylos duomenys rodo, kad Pareiškėjas turi sunkumų judant, judėjimo problemas aprašė skunde Agentūrai, judėjimo disfunkciją patvirtina ir medicininiai dokumentai, ir Klausimyne užfiksuota informacija, todėl negalima sutikti su Agentūros teiginiu, kad „nėra duomenų, kad asmeniui būtų skirtos ir (ar) rekomenduota naudotis techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, kurios palengvintų ir (ar) kompensuotų (judėjimo) funkcijos sutrikimą.“

Komisija sprendžia, kad Agentūra, vertindama, ar Pareiškėjui išduotina Automobilio statymo kortelė, neištyrė visų tokiame vertinime reikšmingų aplinkybių ir Sprendime Nr. 2 nenurodė konkretaus faktinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis ji sprendė, kad Pareiškėjas dėl ligos sukeltos negalios nuolat nesinaudoja techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, šio sprendimo nemotyvavo.

Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (LVAT 2012 m. liepos 20 d. nutartis administracinėje byloje A520-2294/2012, 2015 m. vasario 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A398-442/2015, 2017 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-131-822/2017). Tuo tarpu pareigos nustatyti juridinių faktų visetą, būtiną ir pakankamą teisės normai taikyti, nesilaikymas nedera nei su gero administravimo principo, nei su VAI 10 straipsnio imperatyvais (LVAT 2016 m. rugpjūčio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2617-575/2016, 2018 m. liepos 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018).

Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškūs tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-212/2012). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022).

Komisija, atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus, daro išvadą, kad Agentūra, pakartotinai vertindama Pareiškėjo bazinį dalyvumą nemotyvavo pagrindinės diagnozės ir jos sąlygotų funkcinių sutrikimų priskyrimo pasirinktam taikyti kriterijui, nenurodė visų sprendimo priėmimui įtakos turėjusių aplinkybių. Konstatuotina, kad Sprendimas Nr. 1 priimtas pažeidžiant VAI 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą bei nesilaikant reikalavimo administraciniame sprendime nurodyti privalomuosius jo turinio elementus: faktinį pagrindą, administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei sprendimo motyvus (VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 bei 6 punktas), todėl naikintinas.

Sprendime Nr. 2 Agentūra nenurodė konkretaus faktinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis ji sprendė, kad Pareiškėjas dėl ligos sukeltos negalios nuolat nesinaudoja techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, motyvuotai nesusiejo jo su konkrečiu taikytinu teisiniu pagrindu, taigi pripažintina, kad Agentūros Sprendime Nr. 2 nėra pagal VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 bei 6 punktuose nurodytus reikalavimus privalomų elementų, todėl šis sprendimas taip pat naikintinas.

Pripažinus, kad Agentūros Sprendimas Nr. 1 bei Sprendimas Nr. 2 neteisėti ir naikintini, Atsakovė įpareigotina priimti naujus teisės aktų reikalavimus atitinkančius sprendimus.

Atsiliepimu Atsakovė prašė Komisijos užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra

žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata. Juo labiau, Bendrajame asmens duomenų apsaugos Reglamente ši sąvoka nėra susiaurinama – jame nustatyta, kad asmens duomenys neturi baigtinio kategorijų sąrašo, todėl atsižvelgiant į galimybę nustatyti asmens tapatybę, bet kokia informacija gali būti laikoma asmens duomenimis.

Byloje pateikta informacija, susijusi su Pareiškėjo sveikatos būkle. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nereglamentuoja nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) pripažinimo nevieša. Pagal įstatymo analogiją, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. Įvertinus tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, Komisijos iniciatyva visa nagrinėjamos bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. pareiškėjo V. P. skundą tenkinti,
2. panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimą Nr. STS-3993 „Dėl dalyvumo lygio“ ir įpareigoti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą,
3. panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimą Nr. STS-4005 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ ir įpareigoti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą,
4. visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė